

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2020, declarat în propria cauză penală de către inculpatul

Sanchin Roman XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 20.05.2019 până la 28.06.2019;

Instanța de apel de la 24.07.2019 până la 16.12.2020;

Instanța de recurs de la 23.02.2021 până la 26.05.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Donduseni din 28 iunie 2019, Sanchin Roman fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal și prin coroborare cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor și analoagelor acestora pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată, conform art. 90 Cod penal, a executării pedepsei principale pentru perioada de probațiune de 3 ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Sanchin Roman la 29 noiembrie 2018, în jurul orei 10:00, aflându-se în localitatea Moșana, r-nul Donduseni, intenționat, urmărind scopul de profit personal, rezultat din activitatea de comercializare a drogurilor mai multor consumatori, dându-si seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admitând în mod constient survenirea acestora, a dobândit din surse necunoscute organului de urmărire penală droguri sub formă de marijuana, pe care ilegal a păstrat-o, iar ulterior a comercializat-o contra sumei de 2 800 lei lui Rusu Victor.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5538 din 10.12.2018, masa vegetală uscată, de culoare verde, ridicată la 29.11.2018, în rezultatul achiziției de control de la Sanchin Roman, reprezintă substanță stupefiantă marijuană (amestec compus din părțile terminale a plantei de cânepă (cannabis) cu flori, frunze și fără tulpină centrală, uscate sau umede, mărunțite sau întregi, ale diferitelor specii de cânepă care conține tetrahidrocanabinol), cu cantitatea substanței stupefiante marijuană de 28,141 gr (masă uscată), care potrivit compartimentului I, poziția 7, al Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, cantitatea de 28,141 gr de substanță stupefiantă „marijuană” în stare uscată, se atribuie la cantități mari.

În continuarea acțiunilor sale, la 13 decembrie 2018, în jurul orei 14:15, aflându-se în localitatea Moșana, r-nul Dondușeni, intenționat, urmărind scopul de profit personal, rezultat din activitatea continuată de comercializare a drogurilor mai multor consumatori, dându-si seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admițând în mod constient survenirea acestora, a dobândit din surse necunoscute organului de urmărire penală droguri sub formă de „amfetamin”, constientizând că deține asupra sa droguri, al căror circulație este interzisă, le-a păstrat și ulterior le-a comercializat contra sumei de 1000 lei lui Rusu Victor. Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5763 din 21 decembrie 2018, substanța solidă, cu aspect de pulbere, de culoare bej, ridicată la 13.12.2018, în rezultatul achiziției de control, de la Sanchin Roman, reprezintă substanță psihotropă Amfetamin. Masa totală a substanței psihotrope Amfetamin constituie 0,120 gr. conform compartimentului II, poziția 26, al Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, cantitatea de 0,120 gr de substanță psihotropă amfetamin, se atribuie la cantități mari, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal cu calificativele: *procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare și înstrăinare ilegală a drogurilor, săvârșite de două sau mai multe persoane, în proporții mari.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea suspendării condiționate a executării pedepsei penale, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei hotărâri prin care să îi fie stabilită o pedeapsă cu închisoare pe termen de 3 ani cu executare ei în penitenciar de tip semiînchis, reieșind din caracterul social periculos și gravitatea infracțiunii săvârșite, comportamentul nereserios al inculpatului pe durata efectuării urmăririi

penale și examinării cauzei în fond, precum și atitudinea lui față de faptele comise și urmările survenite ce nu manifestă o căință sinceră, pe măsură să evite recidiva.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2020, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentința în latura pedepsei penale și pronunțată o nouă hotărâre în această parte potrivit modului, stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

„Sanchin Roman Victor se consideră condamnat art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal și prin coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală i se stabilește pedeapsa închisorii pe termen de 3 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis și privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe termen de 3 ani.

Se deduce în continuare durata ținerii lui Sanchin Roman Victor în arest, cu calcularea termenului pedepsei penale din data pronunțării prezentei decizii - și includerea în el a duratei arestului la domiciliu pe perioada 05.03.2019 28.06.2019 și cel a arestului preventiv din data reținerii 07.12.2020 până la 16.12.2020.

În rest, dispozițiile sentinței cu privire la corpurile delictelor se mențin fără modificări”.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a subliniat că, în raport cu materialul probator administrat pe caz, inculpatul Sanchin Roman a recunoscut integral vinovăția atât în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de fond, cât și în cea de apel, depunând declarațiile benevole în ce privește circumstanțele comiterii ei, împrejurările faptei expuse de el coroborând într-un tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, cărora instanța de fond li-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al concludenței, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce, motivare pe care instanța de apel a constatat că fiind una corectă și pentru a evita repetări inutile a însușit-o, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii în cauza Albert vs. România din 16.02.2010 reiterează, că art. 6 §1 din Convenție deși obligă instanțele să-si motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument în parte (cauza Van de Hurk vs Olanda hotărârea din 19.04.1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Respectiv, ținând cont de faptul, că probele-verbale și material scrise, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție a inculpatului, detaliat sunt redată în conținutul sentinței de condamnare, instanța de apel a constatat inutilitatea expunerii lor repetate, cu atât mai mult că în această parte sentința nu a fost atacată.

Totodată, constatând temeinicia sentinței în ce privește încadrarea juridică a faptei penale, instanța de apel a conchis ca fiind neîntemeiată soluția instanței de fond privind aplicarea în privința lui Sanchin Roman a dispozițiilor art. 90 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa închisorii cu executarea ei condiționată.

În acest context, a menționat că scopul pedepsei penale, potrivit prevederilor art. art. 61 și 75 Cod penal, este restabilirea echității sociale, cu reeducarea celui vinovat în vederea prevenirii comiterii de către el pe viitor al altor fapte penale, ceea ce impune stabilirea acelei categorii de pedeapsă, care cu adevărat va deveni una efectivă pentru corectare și proporțională gradului de vinovăție și pericolului social, asigurând prevenirea continuării și combaterii criminalității.

Pe când, pedeapsa numită inculpatului este una nejustificat de blândă, neproporțională faptei comise și pericolului pe care-l poartă pentru societate, ne fiind pe măsură să atingă scopul prestabilit, ba dimpotrivă înlesnindu-i continuarea activității criminale, prin constientizarea lipsei caracterului retributiv a legii penale. Or, infracțiunile legate de circuitul ilegal a substanțelor narcotice, în special de înstrăinarea lor ilegală, afectează în mare parte relațiile sociale referitoare la ocrotirea sănătății publice, a cărei asigurare implică circulația în condiții legale a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor, punând în pericol sănătatea publică, fapt pentru care sunt considerate un viciu al societății, ce urmează a fi exclus.

Astfel, întru atingerea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea celui vinovat, precum și prevenirea comiterii atât de către el cât și de către alte persoane a faptei penale instanța prin admiterea cerințelor formulate în apel, a dispus înăsprirea pedepsei penale, prin excluderea dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Subsecvent, instanța de apel a subliniat că recunoașterea vinovăției cu acceptarea judecării cauzei în procedură simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, au servit temei de reducere a limitelor pedepsei, împrejurări ce în sensul art. 76 și 90 Cod penal nu mai pot fi apreciate drept circumstanțe ce-i atenuază răspunderea penală, pentru a nu admite „*dubla lor valență*”, iar lipsa antecedentelor penale (f.d. 99, vol. I) și caracteristica pozitivă de la locul de trai (f.d. 93, vol. I), nu sunt pe măsură să determine suspendarea executării pedepsei penale, de rând ce fapta a fost comisă cu intenție directă, în scop de cupiditate, necătând la pericolul pe care-l aduce societății și sănătății publice a cetățenilor ei. Alte împrejurări ce ar permite aplicabilitatea cazului din speță a dispozițiilor art. 90 Cod penal, instanța de fond nu a reținut în conținutul sentinței de condamnare, ele nefiind invocate de către partea apărării la judecarea cauzei în apel, mai cu seamă ținându-se cont de comportamentul admis de inculpat manifestat prin eschivarea intenționată a lui de a se prezenta la chemările instanței de apel pe parcurs de aproximativ un an, ce a dus la tergiversarea

nejustificată a examinării cauzei penale, generând arestarea lui cu anunțarea în căutare și reținerea la 07.12.2020.

De asemenea, instanța de apel a menționat că fapta pentru care este condamnat Sanchin Roman prin prisma art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa închisorii mai mult de cinci ani și în aspectul caracterului actual a luptei împotriva dezrădăcinării acestui flagel, Colegiul consideră necesar de a-i stabili pedeapsa închisorii în noile limite formate prin aplicarea dispozițiilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, aplicându-i și cea complementară obligatorie, stabilită de legea penală.

Dat faptului, că prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02.12.2020 s-a dispus arestarea lui Sanchin Roman pe un termen de 30 zile, cu liberarea mandatului de arest pentru același termen, el fiind reținut potrivit procesului-verbal la 07.12.2020, ora 09:50, în termenul pedepsei penale îi va fi inclusă perioada arestului la domiciliu 05.03.2019-28.06.2019 și aflării în arest preventiv din 07.12.2020 până la 16.12.2020.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Sanchin Roman care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței pronunțată de către prima instanță.

În susținerea celor solicitate, recurentul subliniază că instanța de apel i-a stabilit o pedeapsă prea aspră în coraport cu faptul că a recunoscut vina în cele imputate, se căiește sincer de cele comise, este caracterizat pozitiv la locul de trai și nu a mai fost tras la răspundere penală.

De asemenea, recurentul indică că a conștientizat gravitatea faptelor comise și regretă, iar argumentul precum că s-a sustras de la urmărirea penală și cercetarea judecătorească este una neîntemeiată, or, ultimul nu a părăsit hotarele Republicii Moldova, doar nu a cunoscut că urma să se prezinte la IP Dondușeni.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, însă recurentul își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile

de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul inculpatului, de persoana acestuia, corect a conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe termen de 3 ani.

Colegiul penal reamintește că, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii

infrațiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Instanța de recurs ordinar reține ca fiind neîntemeiată, solicitarea recurentului privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate prin menținerea sentinței pronunțată de către instanța de fond, solicitare care de fapt nici nu a fost motivată indicând doar dezacordul cu pedeapsa stabilită, or, simplul motiv că recurentul nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative în temeiul art. 90 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că, scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or, conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând neapărat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Astfel, Colegiul penal indică că în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv, întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Mai mult decât atât, recurentul își întemeiază recursul pe argumentul precum că nu s-a sustras de la urmărirea penală, doar nu a cunoscut că urma să se prezinte la IP Dondușeni, în acest sens, Colegiul penal subliniază că fiecare cetățean al Republicii Moldova este obligat să se intereseze de derularea procesului în care este implicat, iar o instanță judecătorească are atribuțiile exclusive de a înfăptui justiția în numele legii (vezi art. 25 Cod de procedură penală).

În concluzie, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Subsecvent, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt,

decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2020, în propria cauză penală de către inculpatul *Sanchin Roman XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 iunie 2021**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan